

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE, POSWIECONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Cena prenumeraty
wraz z przesyłką pocztową:
1800 mk.
Kwartalnie 1500 mk.
Pojedynczy numer 200 mk.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
— — — WARSZAWA, ulica Kredytowa Nr. 4.
Prace administracyjne prenumeratę przyjmuje: w Warszawie
księgarnia W. MIETKE, Wspólna 10,
w Łodzi, księgarnia KENNERA, Piotrkowska 165,
i w Cieszynie, p. A. CYMÓREK, Marijańska 27.

Wychodzi raz na tydzień
— w niedzielę. —
Ogłoszenia:
Kolumna zawiera 4 szpalty
ogłoszeń. Za wiersz non-
paradowy po teście 100 mk.
w teście 200 mk.

Konto czekowe w pocztowej kasie oszczędnościowej Nr. 1508.

Rok IV.

WARSZAWA, DNIA 18 LUTEGO 1923 R.

Nr 7.

ZMIŁUJ SIĘ NAD NAMI, BOŻE!

Zmiłuj się nad nami, Boże!

Psaln 51.

Stoimy na progu czasu pasyjnego. Za nami — dzień pokuty. Przed nami — Golgota. Każdy, kto choć odrobinę wiary i miłości Chrystusowej w sercu nosi, musi sobie zadać pytanie: co mi ten czas przynieść powinien? Ale zadać sobie pytanie — to mało; trzeba także umieć na nie znaleźć odpowiedź. Jeśli tej odpowiedzi odszukać nie potrafimy, spróbujmy przeczytać uważnie psalm 51.

Psaln 51 nazywa się psalmem pokutnym. Jest to rzeczywiste spowiedzenie największego pokutnika, który w żalu i skrusze szuka łaski i miłosierdzia Bóże. Cała modlitwa jego zawiera się w tych kilku słowach:

„Zmiłuj się nademną, Boże!”

Dzieci boże poznaje się i sądzi nie tylko według ich cnót, ale i według ich grzechów.

Człowiek, który w grzechu swym upadł, a który szczerze pragnie odpuszczenia, poznaje się po jego skrusze, i żalu. Takim był Dawid, gdy mu prorok Natan wyrzucił grzech jego, takim był płaczący apostoł Piotr, któremu po trzykrotnym zaparciu się, przechodzący przez dwór arcykapłński Jezus rzucił spojrzenie przebaczenia. I jeden i drugi przez żal i skruszę zwyciężyli w sobie grzech. Gdy apostoł Paweł nawrócony został w drodze do Damasku, nigdy i przed nikim nie ukazywał, że niesprawiedliwie prześladował uczniów Chrystusowych, ale zawsze się do tego przyznawał i to potępiał.

I ten tylko zwać się ma prawem chrześcijaninem, kto odważnie swej grzesznej naturze przeciwstawić się potrafi, a swych błędów nie ubiera w piękną formę i nie tłumać ich, jeno potępia i szuka odpuszczenia w Chrystusie. Gdy apostoł Paweł nawrócony został w drodze do Damasku, nigdy i przed nikim nie ukazywał, że niesprawiedliwie prześladował uczniów Chrystusowych, ale zawsze się do tego przyznawał i to potępiał.

Gdy Aureljusz Augustyn zerwał ze swem gorszącym trybem życia, nigdy się swej przeszłości nie zapierał, ale zawsze czerpał z niej przykłady, jak żyć nie należy. Obaj czynili tak dlatego, ponieważ mieli wiarę silną w Tego, który w miłości swej miał dla nich odpuszczenie, zaś oni — w żalu i skrusze pokutowali, t. j. nawrócili się do Chrystusa.

Zważ teraz ty, który zastanawiasz się nad czasem pasyjnym, czy rozmyślając o Golgocie i o krzyżu, posiadasz w sercu żal i skruszę z powodu swych grzechów, czy potrafisz zwrócić się do Ojca swego w Niebiesiech ze słowami: „Zmiłuj się nade mną, Boże!”

Bowiem, jeżeli szukasz zbawienia — ten krzyż Ci wskazuje, gdzie je otrzymasz. Jeżeli nie wiesz, za kogo Chrystus umarł — twój grzech ci podpowie.

Patrzaj, pracujesz, trudzisz się i bredzisz, a powiedz, czy często znajdujesz spokój sumienia? A choćbyś się otoczył wszystkimi przyjemnościami świata, czy nie czujesz, że dopóki nie złączysz myśli swojej z Bogiem, nie znajdziesz zadowolenia. I dopóki nie poznasz grzechu, dotąd nie będziesz się starał od niego uwolnić i nie poszukasz tej drogi pod krzyż na Golgotę, na której znajdziesz zbawienie.

Dlatego z sercem skruszonym zwróćmy swe oblicze na Golgotę w przeświadczeniu grzechu własnego i z wiarą w moc odpuszczenia Chrystusową, z gorącym pragnieniem łaski:

„Zmiłuj się nade mną, Boże!”

A błogosławiony, kto takie wyznanie złożyć może, ten czas pasyjny bowiem, przyniesie mu nie tylko smutek żal, skruszę, ale też i radość zmartwychwstania!

X. F. G.

Ś. + P. KS. PASTOR DR. L. LARSEN.

Prezydent Synodu luterskiego w Stan. Zjedn.

Pisma zagraniczne doniosły nam o wielkiej stracie, którą poniósł cały Kościół luterski przez nieoczekiwaną śmierć ś. p. D-ra Larsena, prezydenta luterskiego Synodu w Stanach Zjednoczonych. Postać zmarłego znana jest członkom Synodu naszego jeszcze z II-ej jego kadencji, na której mogli oni usłyszeć od przedstawiciela współwyznawców amerykańskich ciepłe, serdeczne słowa powitania.

Dr. Larsen pochodził z Norwegii. Przodkowie jego bardzo dawno wyemigrowali do Ameryki. Z tego powodu należał on do luterskiego Kościoła norweskiego. Był sekretarzem Synodu, a następnie od 1921 r. jego prezydentem i jako taki obchodził kraje Europy dotknięte przez wojnę i niósł im pomoc. Był na półwyspie bałkańskim, był w Rosji, był i u nas, w Polsce. Przed Narodzeniem Pańskim r. z. wrócił do Ameryki i tu wystąpił o się z zapomogę 40-miljonową (marek niem.) dla instytucji dobroczynnych w Niemczech. Gdy wskutek powojennych stosunków stacje misyjne były opuszczone, on przeprowadził, że zostały one utrzymane i prowadzone w Kilimandżaro.

Dr. Larsen był wreszcie inicjatorem wazschwiatowej konferencji luterskich Kościołów, której się nie doczekał. Zmarł w silie wieku, licząc lat 45.

Dla Kościoła luterskiego w Polsce jest to strata największa. Ś. p. Dr. Larsen, bowiem z całą serdecznością odnosił się do naszych spraw, i jak mało kto rozumiał nasze potrzeby i niedomagania. Dzięki niemu nasi współwyznawcy otrzymali zapomogi i ofiary w naturze z Ameryki, a i nadal, będąc na Synodzie naszym w sierpniu r. z. obie-

cywał nas nie zapominać i na przyszłość. Słowa jego przemówienia wówczas wyryły się w sercach każdego, a brzmiały one bardzo prosto i szczerze:

„Nie jestem wśród was tutaj po to, abym słuchał, cośmy dla was w Ameryce uczynili, o tem zechciejmy wszyscy zapomnieć... Nie przybyliśmy do Europy lub do Polski po to, aby tu Kościoły pouczać. Przychodzimy, jako bracia, a nie, jako nauczyciele... Musimy się poznać i wiedzieć coś o sobie na przyszłość. My, wszyscy bowiem, jako luteranie, mamy wspólne interesa. My w Ameryce, pozostawiamy sami sobie, nauczyliśmy się, że Kościół musi się sam budować, że poszczególne Kościoły muszą się łączyć w Synody. I tego wam też życzę teraz...”

„Błogosławieni są odtąd umarli, którzy w Panu umierają. Zaprawdę mówi Duch, aby odpoczywali od prac swoich, a uczynki ich idą za nimi”. (Obj. św. Jana).

REFLEKSJE.

W jednym z dzieł swoich filozof niemiecki Nietzsche mówi pogardliwie o „przemocy społeczności nad jednostką”. Widzi on wyraźnie zgubny wpływ społeczności na nieumocnioną i niepewną wolę, zna owo nashiuchiwanie tego, co inni powiedzą, ową tyranię sędziów i znajomych, to ukrywanie własnego „ja”. Człowiek zagłusza wtedy głos wewnętrzny, który mu każe iść według wszechwładzi sumienia, zrzuca z siebie obowiązki i trud wypowiadania własnego sądu, i poddaje się warunkom bytowania wielkiej gromady. Wszystkie swe spostrzeżenia Nietzsche streszcza w rubasznych słowach: „Gmina gminnym czyni” (Gemeinschaft macht gemein).

Ale gmin ma także swoich przywódców, inspiratorów. Jeśli są to ludzie, umiejący sprytnie zagrać na psychice bezkrytycznych tłumów, to dla osiągnięcia egoistycznych celów albo dla urzeczywistnienia zamierzeń, których są fanatycznymi, choć może zbłąkanymi albo zwiędzionymi stronnikami, łatwo zdołają zasugerować gmin, ogłupić, oczarować i opanować. Gdy udało im się wyborców przeciągnąć na swą stronę i należećcy podbijać, wprawiają w posłusznym sobie tłum, że oni są tylko rzecznikami zleconej sobie sprawy, boć przecież: głos ludu — głos Boga (vox populi — vox Dei). A lud powtarza z uległością posłusznego stada słowa i hasła swych przywódców, a właściwie naganiaczy, wyobrażając sobie, że głosi mądrość samorządnie, z dostojnym boskiem. Wybraniec — naganiec głosi: „to jest demokracja”. Ale w samej rzeczy nie jest to demokracja, lecz demagogia.

I dla tego trudnobyło stworzyć jedność między „łódzką” i „warszawską” grupą Synodu.

Czytaliśmy w jednym z pism politycznych, że pewien kandydat na posła do Sejmu przekonał wyborców, iż jego współzawodnik przyczynił się do tego, że metr jest dłuższy od łokcia; oburzeni do żywego wyborcy wybrali sprytnego agitatora. Nastrój decyduje w tłumie, a nie prawda. Przedstawiciele grupy łódzkiej są mocno przekonani, że zwyczajni radcy Konsystorza, profesory teologii i księża pastory są mniej pożyteczni w Synodzie, niż ludzie nawiłki do pracy fizycznej i mówili w tych ostatnich, że pastory nastają na ich język i prowadzą ich do katolicyzmu.

A. R.

ZŁOTE MYŚLI.

(Wybrał X. T. G.).

Chociaż ci plonień strzeżę spali
I w gruz rodzimy dom rozwali
I cały Twój dobytek zniszczy —
Gdy Ci do pracy sił zostało,
To wniesiesz nową chatę białą
Wśród czarnych zgłiszczy.
Lecz kiedy dusza w Tobie plonie
I gdy się spęta serce w łonie —
Los z Tobą gorsze miał igrzysko —
Bo najsmutniejsza, bracia, strata
Wśród wszystkich ruin tego świata,
Dusz popielisko.

M. Gawalewicz.

PRAWA KOBIEĆ.

Niedawno temu ogłoszony został w „Głosie Ewang.” list ks. Sup. Angersteina, poruszający wiele spraw żywośćnych dla Kościoła naszego, który niemile zadrasnął kwestię kobiecą. Według słów tego listu kobieta nie powinna głosić i przemawiać na Synodzie. Pozwalam sobie na to odpowiedzieć co następuje:

Teologia naszego Kościoła kobiet w społeczeństwie jest oparta dzisiaj na wręcz odmiennych zasadach. Również zajęć, uzdolnień, praw i wypływające stąd obowiązki — jako hasła ruchu kobiecego, znalazły już uznanie i zostały zagwarantowane w konstytucji naszej.

Ruch kobiecy, który opiera się na granitowym fundamencie pracy, wysiłku w celu uzdolnienia kobiet do coraz to innych i coraz to trudniejszych zajęć, na sumienności w pełnieniu obowiązków — musi kierować prawemu sercu wydać się ruchem słusznym, a nawet pięknym.

Ważnym objawem tego ruchu jest dążenie kobiet do pracy na wszelkich polach — we wszystkich zawodach. Przyczyna jego jest natury ekonomicznej i psychicznej.

W pierwszym wypadku głód jest podnietą do szukania zarobku — instynkt zachowawczy utrzymania życia pcha nieprzeprze do czynu. Konieczność pracy zarobkowej zmusza do nabycia wiadomości fachowych — stąd tłumne rzucenie się kobiet do wszelkich źródeł wiedzy i umiejętności fachowych.

Niemniejszej jest wagi i siły — podnietą psychiczną. Jest to naturalny odruch za tyłowiekowe traktowanie kobiety, jako coś niższego, posłedniejszego, odmawianie jej prawa do nauki, do brania udziału w pracach społecznych, które jej tak bardzo dotyczą. Kobieta nie może walczyć o byt w warunkach nierównych z mężczyzną, dlatego też żąda ich zniesienia — i częściowo dzięki zwycięstwom demokratycznych hasel osiągnęła swój cel. Całkowicie i święcie zwycięstwo osiągnie wtedy, kiedy oprze się na gruncie chrześcijańskim. Miłość bliźniego, współczucie dla niedoli ludzkiej i ofiarna praca na niwie Kościoła — naszego da jej prawo współobywatelstwa na każdym polu, a przeto i na Synodzie.

J. W.

ZJAZD DZIAŁACZÓW KRESOWYCH.

„Kurier Poranny” w Nr-ze 36 pisze:

„Żyjemy w czasach niesłychanej rozbieżności pojęć i faktów, gdy z jednej strony ugrupowania uważające się za „jedynie narodowe” a występujące do walki przeciw wszystkim w imię hasel Bóg i Ojczyzna, niszczą karygodnie i lekomyślnie naszą spoiwość wewnętrzną, podkopują Państwo jeszcze nie ugruntowane, z drugiej Zrzeszenie Ewangelików Polaków, ludzi o przeważnie obcochrześcijańskich nazwiskach, obejmują placówki kresowe, najbardziej zaniedbane i zapomniane i stara się je dla Polski odczyszczać. I równolegle, ale jakże odmiennie, prowadzone są na Mazurach, na Pomorzu, na obu Śląskach i w Wielkopolsce dwa typy działalności. Jeden z nich destrukcyjny a drugi budujący. Pierwemu służą dziesiątki pism codziennych, zohydających rząd polski, bałamućcych, szkołą pruską zaciemnione umysły, aż do uznania konieczności separatyzmu i ponownego oddania się w zienawidzone szpony pruskie, drugi rzuca między ewangelików polaków, gęsto w naszych dzielnicach rozsiąanych, dobre, zdrowe ziarno w postaci polskich tygodników, piśemek, lotnych biblioteczek, czytanek szkolnych i tą drogą powraca ich na łono polskości.

W XVI-wym wieku Reformacja na obu Śląskach i na Mazurach silnie się ugruntowała, szła tam ona równolegle z germanizacją i przez nią straciliśmy Śląsk Wrocławski i Łigńicki, odpadły od polskości Mazury, lud rdzennie polski, dalsze przedłużenie Mazowsza zamieszkujący. Niesłychanej czułości i wczesnemu rozbudzeniu się poczucia narodowego wśród ewangelików na Śląsku Cieszyńskim, zawdzięczamy wierność tamtejszego ludu mowie i obyczajowi ojczystemu. Na Mazurach jednak w kilku powiatach Górnego i Środkowego Śląska, jak Odolanowski,

Ostrzeszewski i inne, które już same swoją nazwą zaznaczają przynależność do Polski, trzeba dusze ewangelików - polaków zdobywać wytrwale i systematyczną pracą. Siegać ona musi do Wielkopolski, bo i tam znajdują się całe wsie ewangelickie, gdzie germanizacja zapuściła swoje zagony.

W tych dniach odbył się zjazd działaczy na tych zapomnianych przez ogół polski relikwiarzach, w których musimy się przed obcym zalewem bronić. Zrzeszenia ewangelickie znalazły jednak dość czasu, aby zająć się pracą skonsolidowania i umocnienia swojej działalności kresowej. Zjazd miał na celu połączenie wszystkich poszczególnych usiłowań w jedną całość, z naczelnym zarządem w Warszawie, jako organem kierowniczym. Mówiono o pomnożeniu ilości pism: obok „Gazety Mazurskiej”, staną „Ewangelickie Nowiny Śląskie”, idące do owych wyżej wzmiankowanych powiatów, stwierdzono konieczność poparcia „Głosu Olsztyńskiego”, który wychodzi już poza granicę niemiecką i sięga po Elk i Szczytno, zastanawiano się nad sposobami organizowania wycieczek ludu mazurskiego do Warszawy. Wspomniano też pierwszą wyprawę działaczy polskich w dniu 5 grudnia do Działdowa, gdzie zdołano już zakupić gmach na dom ludowy, a gdzie brak jeszcze drukarni, tak, że pisma w Warszawie wychodzą maszą. Fundusze nasze są niedostateczne a więc praca redakcyjna i administracyjna wykonuje bezinteresownie grono osób, pomiędzy którymi najczynniejszymi są pastor Gloch, p. Kuratowski, p. Sukiertowa i inni. Na miejscu w poszczególnych punktach Mazurów i Śląska pracują: p. Michejda, syn działacza cieszyńskiego, pastor Lodwich, p. Gustaw Szmajke i inni. Praca idzie a nasza siła obronna rośnie dzięki ludziom dobrej woli“.

ZE ZRZESZENIA EWANGELIKÓW POLAKÓW.

Odezwa do społeczeństwa ewangelickiego.

Zrzeszenie Ewangelików Polaków — postawiło sobie za cel — pracę kulturalną - oświatową wśród mas ludu polsko - ewangelickiego i obronę protestantyzmu w Polsce. Od dwóch lat prowadzi ono tę pracę na Mazurach, które według traktatu Wersalskiego przyłączone zostały do Polski.

Działalność tę Zrzeszenie Ew. Pol. musi rozciągnąć i na te dzielnice Państwa Polskiego, w których odsetek mieszkających - polsko - ewangelickich jest dość znaczny, a którzy wyciągają sami do nas ręce o pomoc moralną, a często i materialną. Wspomnimy tylko ewangelików na Śląsku Górnym i Średnim oraz w Poznańskim, a także na Kresach Wschodnich. Fundusze, jakie znajdują się w rozporządzeniu Zarządu Z. E. P. są nikłe, a wydatki, przy najuczciwszej i najoszczędniejszej gospodarce i bezinteresownej pracy ludzi dobrej woli — jednak bardzo znaczne. Przeto Zarząd Z. E. P. zwraca się do Braci Ewangelików - Polaków, apelując do ich sumień i obowiązków obywatelskich w pewności, że głos jego nie przejdzie bez echa. Każdy, kto się czuje ewangelikiem i polakiem, niechaj zapisuje się na członka Zrzeszenia i niechaj składa na ten cel wedle możliwości ofiary i datki. Kto się bliżej interesuje pracą Zrzeszenia, niechaj przybędzie na doroczne ogólne zebranie, które się odbędzie w sali konfirmacyjnej zboru ewangel. w Warszawie dnia 24 lutego r. b. o godz. 8 wieczór.

Ofiary i składki wpłacać można w redakcji „Głosu Ewang.” i „Gazety Mazurskiej” lub na konto czekowe P. K. O. Nr. 4852.

Zarząd Zrzeszenia Ewangelików Polaków.

Warszawa, 14 lutego 1923 r.

ZŁOTE MYŚLI.

Czegoś tak przegniebony? rzekł w drodze do studni kubek do towarzysza. Ten odpowiedział: Ach! rozmyślałem właśnie, jak zbyteczną jest rzeczą napieścić się: choćbyśmy po brzegi przepelnionymi stąd odeszli, zawsze wracamy próżniemi“.

„Eh! jak ty dziwnie spoglądasz na rzeczy, rzekł drugi kubek, patrz! Jestem zadowolony, gdyż moje myśli są wprost odwrotne: za każdądyra przecie razem wracamy peł-

niemi, nawet gdy tu całkiem próżne przychodzimy. Jeśli tak się na to zapatrywać będziesz, staniesz się wesolym, jak ja“.

Hardy.

Wiadomości z kościoła i ze świata.

— Z KONSYSTORZA.

Na skutek prośby przewodniczącego Rady Opiekunów Kasy Kantorów, ks. L. Sachsa, Konsystorz — za przykładem lat ubiegłych — poleca Przewielbionemu Ks. Ks. Superintendentowi i Wielebnym Ks. Ks. Pastorom, aby w niedzielę „Oculi” zbierania były we wszystkich kościołach i kantoratach kolektą na rzecz pomienionej kasy, zebrane zaś ofiary przesłane były bezpośrednio do przewodniczącego Rady, ks. L. Sachsa w Turku.

— W myśl uchwały parafii ewangelicko - augsburskiej Sompoleńskiejskiej z dnia 28 stycznia r. b. Konsystorz ogłasza niniejszym urząd pastora pomienionej parafii za wakujący z terminem do dnia 1 maja r. b.

Pensja wynosi 500.000 mk. miesięcznie, przyjmując łakową za miesiąc styczeń 1923 r., przy kursie dolara 28 tysięcy mk.; w połowie zaś każdego następnego miesiąca Kolegium kościelne upoważnione jest do ustalenia każdorazowej miesięcznej pensji ks. pastora zależnie od kursu dolara. Oprócz tego ks. pastor otrzymuje trzecią część opłat od konfirmantów.

Kandydaci na ten urząd winni zgłosić się do Kolegium kościelnego w Sompoleńskiejskiej za pośrednictwem swego superintendenta do Konsystorza.

— Na skutek prośby Kolegium kościelnego z dnia 1 lutego r. b. Konsystorz ogłasza niniejszym urząd pastora parafii ewangelicko - augsburskiej w Gąbinie za wakujący z terminem do dnia 1 kwietnia 1923 r.

Dotyychczasowe uposażenie pastora wynosiło: pensji 3 miliony mk., na opał i światło 150.000 mk., na kancelaryj 50.000 mk., dochód z konfirmacji, ofiary przy komunii św., przyczem wino opłaca kasa kościelna, oraz używalność ogrodu owocowego i 2 mórg ziemi ornej przy plebanji.

Kolegium kościelne zaznaczyło zarazem, że sprawa pensji w niedalekiej przyszłości zostanie na nowo uregulowana.

Kandydaci na powyższy urząd powinni się zgłaszać do Kolegium kościelnego w Gąbinie, oraz za pośrednictwem swego ks. superintendenta do Konsystorza.

— Z WARSZAWY.

— Z Domu Sierot.

Dnia 4 i 11 lutego odbyły się w sali rekreacyjnej Domu Sierot przy ul. Karolkowej dwa przedstawienia przy szczerze zapelnionej sali za każdym razem. Obecni byli również członkowie Opieki z ks. Lothem, p. przesłem Evertem i główną opiekunką p. Hersową na czele. Dzieci odpisywały kolendę Maszyńskiego i bajkę Humperdinka „Wilki i koźleta”, a następnie odegrały komedję „Sad”, której myślał przewodnią jest, że nierozumną i nieładną jest rzeczą męczenie niewinnych zwierząt, jak np.: zab, motyli i t. p.

Na zakończenie, jedna z dziewczynek, w przebraniu podkładała licznym gościom za przybicie i poparcie zakładu.

Nadmienić należy, że całą zabawą zajmowała się i ją przygotowała p. inż. Janowa Godlewska przy pomocy pp. wychowawczyń zakładu.

Wobec wielkiego powodzenia, przedstawienie postanowiono powtórzyć po raz trzeci w niedzielę dnia 18 lutego o godz. 5 po poł. z tym dodatkami, że zaraz po tem odbędzie się rozlosowanie różnych wyrobów platerowanych, łaskawie ofiarowanych przez przewodniczącego Wydz. O. pieki — p. J. Henneberga.

— ZGIERZ.

Toczy się tu walka pomiędzy katolikami a marjawi-temi o kościół. Kiedy przed kilku dniami marjawi, nie bez oporu ze strony katolików, zajęli budynek kościelny, wtrącając się do zatargu władze cywilne. Wystraszono przed konsekwencjami posterunek policyjny, który dzień i noc pilnuje porządku i czuwa nad bezpieczeństwem publicznym.

Dnia 24 lutego 1923 r. o godz. 8-iej wiecz.
t. j. w sobotę w Sali Konfirmacyjnej Kredytowa 2
odbędzie się

ROCZNE ZEBRANIE

członków Zrzeszenia Ewangelików Polaków

— ZGIERZ.

Staraniem specjalnie obranego komitetu zostały zakupione, poświęcone i zawieszane 3 nowe dzwony kościelne. W tym celu odbyła się wielka uroczystość dnia 4 b. m., w której prócz członków kol. kość. i miejscowego pastora ks. Falzmana przemawiał ks. prof. Serini.

— PRZEDECZ.

Dnia 4 b. m. ks. Sup. Gen. instalował nowoobranego ks. pastora B. Rückerta.

— Z NIEMIĘC.

„Berliner Tageblatt“ donosi, że ks. Egon Hohenlohe, proboszcz Hermanstadtu, który wkrótce miał zostać biskupem, rzucił suknie duchowne i przeszedł na luteranizm.

Porządek nabożeństw:

Dnia 18 lutego, w niedzielę Invocavit o godz. 9 i pół rano, nabożeństwo w języku niemieckim, ks. Michelis; a godz. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. Ruger.

Dnia 21 lutego, o godz. 7 wieczór, nabożeństwo pasyjne w języku polskim, ks. Michelis.

Dnia 22 lutego, o godz. 7 wieczór, nabożeństwo pasyjne w języku niemieckim, ks. Ruger.

Dnia 18 lutego o godz. 9 min. 15 rano w sali konfirmacyjnej, naboż. szkolne odprawi ks. Gloeh.

Od 4 — 11 lutego b. r. zawarył związki małżeńskie w kościele warszawskim następujące osoby:

P. Edward Brunon Discher z p. Teofilą Brylak; p. Ernest Firus z p. Karoliną Anną Wengert; p. Emil Fajtysz z p. Marcelą z Cwińskich Zambrzycką; p. Aleksander Henryk de Rosset z p. Anną Ostreńską; p. Jan Nujkiewicz z p. Karoliną Makowską; p. Alfred Eisele z p. Stanisławą Wojdacką; p. Jerzy Tomasz Barański z p. Emilią Natalią Poltchok; p. Henryk Andrzej Rabinowicz z p. Jadwigą Anną Drege; p. Leon Flawian Czerski z p. Marią Frank; p. Edward Ryszard Bagasch z p. Bronisławą Lewińską; p. Karol Koch z p. Marianną Górniak; p. Władysław Dąbrowski z p. Karoliną Schudak; p. Ludwik Pyda z p. Emmą Trenkler; p. Henryk Netzlav z p. Emmą Enderi; p. Julian Szewczyk z p. Ireną Heleną Glantz.

Od 4 — 11 lutego r. b. zmarły w parafii warszawskiej następujące osoby:

Aleksander Sahleman 1. 4; Jerzy Hauser 1. 78; Maria Gajewska 1 dzień.

OFIARY.

Na wydawnictwo „Głosu Ewang.“ w roku ubiegłym złożyły ofiary nast. osoby: p. Józef Boetticher z Lesmierz — 25.000 mk., p. F. Dering — 400 mk., p. Joanna Obermüller — 5000 mk., p. J. Schoenbrenner — 2000 mk., p. R. Hinze — 1200 mk., p. Retzlaf — 400 mk., p. L. Schmidt z N. Brudna — 400 mk., I. N. — 1200 mk. p. G. Ferch — 200 mk.

FABRYKA WATY I PRACOWNIA KOŁDER KAROLA SCHULTZA

Warszawa, Orla Nr. 2.

KOŁDRY GOTOWE. PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE
 KOŁDRO DO SZYCIA I PRZERABIANIE WATY.

Księgarnia W. MIETKIE

WARSZAWA, UL. WSPÓLNA 10 (w podwórzu)

poleca na czas pasyjny:

Rozmyślania o miłości i śmierci Pana naszego Jezusa Chrystusa. Cena w opr. 7.500 Mk. — Rozmyślania pasyjne Harassa, spolszczone przez ks. Mikulskiego. Cena w opr. 7.500 Mk. i inne książki treści religijnej.

SPRAWOZDANIE

Komitet Zbierania Funduszu na budowę własnej siedziby Towarzystwa Polskiej Młodzieży Ewangelickiej w Warszawie za czas od 1 listopada do 31 grudnia 1922 roku.

Wykaz ofiar:

Pp. O. Kizler — 3.000 Mk., E. Meyerhoff — 4.000, T. Szurig — 1000, Joanna Obermüller — 5000, Artur Machlejd — 10.000, N. N. — 2000, J. Machlejd — 2000, K. Wendt — 4000, Fryderyk Deryng — 2000, K. Gettel — 1200, J. Susdorf — 1000, K. Susdorf — 1000, Kleczeńska w celu uczczenia pamięci ś. p. Heleny Stokłówny — 5000, Pawelska — 3400, R. Loppe — 500, Rud. Hafke — 1600, N. N. 3260. Razem 49.960.

Cegielki po 1000 mk.

Cegielki po 1000 mk. nabyły następujące osoby: E. Meyerhoff, Gustaw Jeute, Lena Jeute, Zofia Jeute, Stasio Jeute, Stefan Jeute, Alfred Figaszewski (3), Edm. Lindeman, Jadw. Karpńska, Erich Dobranz, Maria Bibrich, E. Długosz, Cz. Długosz, fra Włostowska, St. Polubiec, Witold Kutzeb, Teodor Schurig, Zgymunt Hauptman, Ewa Greczyngerówna, Anna Sztokingerówna, Ryszard Loppe oraz N. N. 11 sztuk i Alfred Heymann 10.

Razem Mkp. 41.000.

Cegły wiecejste po Mkp. 25.000.

Cegły Nr. 10 — p. Leokadia Franke, Nr. 11 — Irena i Aleksander Miazke, Nr. 12 — Joanna Pinquartowa, Nr. 13 — Edm. Pinquart, Nr. 14 — Janina Scheing, 15 — Wacław Scheing, 16 — Anna Sztokinger, 17 — Edmund Wiediger, 18 i 19 — Stefan Mietke, Edward i Gustaw Szynek, Henryk Almert nieprzyjęte honorarium, 20 — Henryk Rechtsiegel, Maksymilian Lindner i Edward Szynek do chód z urzędzonych wieczorów tanecznych, 21 — zamiast wieńca na trumnę ś. p. Geni Umgelterowej od Heli, Jasia, Lili, Stacha, Huberta, Hugona, Mietka, Mundka, Rudka, Stefana, oraz celem uczczenia pamięci ś. p. Geni Umgelterowej ufundowały te same osoby cegły wiecejstą Nr. 22, Stanisław Bretsch — 23. Grono ewangelików z Wielunia ufundowało cegły Nr. 24, Henryk Orłowski Nr. 25.

Razem wpłacono Mkp. 357.000.

Otrzymano całkowity dochód z koncertu, urządzonego w lokalu Towarzystwa staraniem Wydziału Zebrań Towarzyskich w ilości Mkp. 209.225.

Wpływ z wydawnictwa broszur Mkp. 24.800.

Wpływ z wydawnictwa pocztówek Mkp. 12.300.

Wpływ z loterii fantowej Mkp. 194.500.

Ogólny wpływ za powyższy okres Mkp. 891.785.

Redaktor i wydawca Ks. F. GLOEH.

Druk „Współczesna“, Szpitalna 10.